

Notat

Miljøministeriet
Departementet

**Til miljøministerens brug ved forelæggelse af dagsordenen
for Rådsmødet (miljø) den 28. oktober 2014 for
Folketingets Miljøudvalg, torsdag den 23. oktober 2014**

Spørgsmål A:

Vil miljøministeren redegøre for sin indstilling til den kommende dagsorden for EU-Rådsmødet (miljødelen) den 28. oktober.

Svar:

Jeg kan henvise til samlenotat om Rådsmødet (miljø) den 28. oktober – miljødelen, som blev sendt til udvalget den 16. oktober.

Der er 2 miljøpunkter på rådsmødet: For det første vedtagelse af Rådskonklusioner om integration af miljødimensionen i semestret og i EU's 2020 strategi. Det forelægges til orientering.

For det andet skal vi have en orienterende drøftelse af Kommissionens nye affaldspakke. Det forelægges også til orientering.

Derudover forelægger jeg Kommissionens forslag til ændring af emballagedirektivet for at mindske forbruget af letvægtsbæreposer med henblik på et tidligt forhandlingsoplæg.

Punkt 1 – Rådskonklusioner vedr. integration af miljødimensionen i semesteret og i 2020 strategien (Vedtagelse af rådskonklusioner)

Punktet vil blive forelagt til orientering og jeg henviser til omtalen i samlenotatet. På Rådsmødet skal vi vedtage rådskonklusioner, der fastlægger Miljørådets indspil til den igangværende midtvejsevaluering af Europa 2020 strategien. Evalueringen forventes afsluttet i løbet af 2015.

Europas 2020 strategi udgør EU's 10-årige vækststrategi, og blev vedtaget på Det Europæiske Råd i juni 2010. Strategien afløste Lissabonstrategien for vækst og beskæftigelse.

En af prioriteterne i strategien er, at EU skal fremme bæredygtig vækst, herunder fremme en ressourceeffektiv, grønnere og mere konkurrencedygtig økonomi. Den grønne dimension i strategien er dækket af mål på klimaområdet samt et flagskibsinitiativ for ressourceeffektivitet.

I forbindelse med midtvejsevalueringen af 2020 strategien gennemfører formandskabet drøftelser i alle rådsformationer med henblik på at levere input til evalueringen.

Rådskonklusionerne handler basalt set om, hvilken vægt miljøområdet skal have i EU's overordnede vækststrategi fra 2015 til 2020.

Rådskonklusionerne understreger, at bæredygtig udnyttelse af naturressourcer og ressourceeffektivitet er en central del af bæredygtig udvikling, hvilket også skal være et centralt element i FN's kommende globale bæredygtighedsmål – de såkaldte SDGer.

Det understreges samtidig, at bæredygtig brug af naturressourcer er afgørende for, at EU's langsigtede vækst og beskæftigelse bliver bæredygtig.

Rådskonklusionerne henviser til visionerne og målene i det 7. miljøhandlingsprogram, og gentager støtten til en række anbefalinger for at fremme grøn vækst og ressourceeffektivitet.

Konklusionerne anbefaler også, at man i 2020 strategien inkluderer en ikke-bindende europæisk målsætning for ressourceeffektivitet, uden at der tages stilling til, hvad det konkrete mål kunne være.

Konklusionerne peger også på, at det europæiske semester

skal inddrage bæredygtige vækstfremmende tiltag og jobskabende initiativer relateret til naturressourcer og klima, og at Miljørådet skal inddrages i arbejdet med det europæiske semester, hvor det er relevant.

Endelig anbefaler konklusionerne, at Kommissionen opprioriterer arbejdet med grønne nationalregnskaber og indikatorer for opgørelsen af værdien af naturkapitalen til brug for politiske beslutninger.

Regeringen finder generelt, at de overordnede prioriteter og mål i Europa 2020-strategien fortsat er relevante og velbegrundede. Regeringen ønsker derfor som udgangspunkt ikke at der ændres på det eksisterende fokus i Europa 2020-strategien og det europæiske semester. Regeringen støtter et øget fokus på, hvordan man konkret kan styrke EU's vækstpotentiale.

Regeringen arbejder i øjeblikket på konsekvensvurderinger af Kommissionens scenarier for ressourceeffektivitet, som blev præsenteret i forbindelse med meddelelsen om cirkulær

økonomi. Regeringens holdning til et ressourceeffektivitetsmål afventer således resultatet af disse konsekvensvurderinger.

Generelt vurderer Regeringen, at linjen i rådskonklusionerne understøtter linjen i Køreplanen for et ressourceeffektivt Europa. Med disse bemærkninger kan regeringen acceptere rådskonklusionerne.

Punkt 2 – Forslag til ændring af 6 direktiver på affaldsområdet (Orienterende drøftelse)

Punktet forelægges til orientering. Jeg henviser til omtalen af forslaget i samlenotatet.

Det italienske formandskab har besluttet, at vi på rådsmødet skal have en første orienterende drøftelse af Kommissionens nye forslag om ændring af i alt 6 affaldsdirektiver – den såkaldte affaldspakke.

Der er tale om et meget omfattende forslag. Det centrale sigte er, at skærpe de bindende målsætninger for genanvendelse af husholdningsaffald og husholdningslignende affald fra virksomheder og institutioner samt af emballageaffald.

Forslaget er et vigtigt element i Kommissionens ønske om at styrke en cirkulær økonomi i Europa. I et globalt perspektiv, hvor presset på jordens ressourcer konstant forøges, skal øget genanvendelse lette de europæiske virksomheders adgang til nødvendige råvarer, og samtidig bidrage med tusindvis af arbejdspladser indenfor genanvendelsesindustrien.

Kommissionen foreslår samtidigt en skærpelse af målsætningerne i deponeringsdirektivet således, at det fra 2025 ikke bliver tilladt at deponere genanvendelseseget affald. Og således at der fra dette tidspunkt højst må deponeres en affaldsmængde, der svarer til 25 % af husholdningsaffaldet på almindelige lossepladser for ikke farligt affald.

For at nå disse mål foreslår Kommissionen desuden, at det gøres obligatorisk at lave separat indsamling af det grønne organiske affald.

Derudover foreslår Kommissionen et forbedret system til løbende at kunne vurdere og bistå medlemslandene med at overholde de opstillede målsætninger. Endeligt foreslås der også en række administrative forenklinger af den eksisterende affaldslovgivning.

Overordnet flugter Kommissionens ambitioner godt med Regeringens linje i ressourcestrategien - ”Danmark uden Affald” fra oktober 2013. Særligt når det handler om at øge genanvendelsen af husholdningsaffaldet og mindske den del af affaldet, der forbrændes. Og i forhold til at fremme separat indsamling af det organiske affald og sikre en højere kvalitet i genanvendelsen.

Jeg vil gerne understrege, at der er tale om et meget ambitiøst forslag. At skulle genanvende 70 % af husholdningsaffaldet

og 80 % af emballageaffaldet i 2030 - er endog meget ambitiøst, og vil kræve væsentlige nationale indsatser.

For den relativt store gruppe af EU lande, der i dag deponerer størsteparten af deres husholdningsaffald vil det også være en voldsom opgave, hvis deponering af denne type affald skal bringes næsten til ophør i 2025.

Når vi skal have vores første drøftelse af forslaget på Rådsmødet, vil jeg rose Kommissionen for at have fremlagt et modigt forslag med ambitiøse politiske mål, der har samme retning, som de mål vi forfølger i dansk affaldspolitik.

Vi er stadig meget tidligt i processen for behandlingen af forslaget, og Regeringen har derfor endnu ikke fastlagt sin holdning til de konkrete målsætninger i forslaget. Før vi kan dét, skal vi først have foretaget en grundig vurdering af forslagernes konsekvenser. Derfor kan jeg på Rådsmødet naturligvis ikke sige noget om de konkrete målsætninger i forslaget, og det forventer jeg heller ikke mine kolleger fra de andre medlemslande kan.

Det er endnu for tidligt til en sådan diskussion, så der bliver alene tale om en første udveksling af overordnede politiske synspunkter, og det er min vurdering, at der forestår et langt forhandlingsforløb både i Rådet og Europa Parlamentet - før en enighed om dette forslag kommer i hus.

Punkt 3 – Forslag til ændring af emballagedirektivet med henblik på at mindske forbruget af letvægtsbæreposer. (tidlig forelæggelse)

Forslaget behandles ikke på rådsmødet, men forelægges til et tidligt forhandlingsoplæg idet det italienske formandskab har anmodet om mandat til, at indlede forhandlinger med Europa Parlamentet om en tidlig 2. læsningsaftale. Jeg henviser i øvrigt til omtalen af forslaget i samlenotatet.

Kommissionens forslag har til formål at mindske forbruget af letvægtsbæreposer i EU. Plastikposer udgør en meget

væsentlig kilde til forurening af havmiljøet. Derfor er det helt centralt, at vi på EU-niveau sikrer handling på dette område.

Kommissionen vurderer, at over 8 milliarder plastikposer årligt falder uden for affaldshåndteringen i EU. Det resulterer i, at store mængder plastikposer hvert år ender i havene, hvor de klumper sig sammen i store affaldsøer til skade for havmiljøet.

Kommissionen har analyseret forbruget af plastikposer i medlemslandene, og fremhæver Danmark og 6 andre medlemslande som gode eksempler på, at man med forskellige initiativer har nedbragt forbruget til under 20 % af det gennemsnitlige forbrug i EU.

Forslaget indfører på denne baggrund et krav i emballagedirektivet om, at alle medlemsstater skal træffe foranstaltninger til at reducere forbruget af plastikposer.

Medlemsstaterne kan selv vælge de virkemidler, som vurderes at være mest effektive. Der gives mulighed for at anvende

afgiftsinstrumenter og andre handelsbegrænsende tiltag, ligesom der åbnes op for, at der kan opstilles nationale reduktionsmål. Medlemsstaterne skal desuden løbende afrapportere om effekten af deres indsats.

Europa Parlamentet har førstebehandlet forslaget, og stiller blandt andet et ændringsforslag om, at medlemslandene skal opfylde et reduktionsmål på 50% - 3 år efter direktivets ikrafttræden, og 80% efter 5 år. Begge mål foreslås opgjort i forhold til EU's gennemsnitlige forbrug i 2010. Parlamentet foreslår ligeledes, at det gøres obligatorisk, at der opkræves betaling for poserne i butikkerne.

Regeringen støtter Kommissionens forslag. Som sagt er Danmark et af de lande, der har inspireret Kommissionen til forslaget. Det er Regeringens vurdering, at forslaget ikke vil have nogen konsekvenser for vores hjemlige regulering. Men det vil få en væsentlig positiv miljøeffekt i de mange lande, der endnu ikke har reguleret området, og dermed også en positiv miljøeffekt for Danmark og havene omkring os.

I forhold til Europa Parlamentets forslag er Regeringen af den holdning, at fastsættelse af et overordnet EU-reduktionsmål og opstillingen af et fælles udgangspunkt for en sådan målsætning forudsætter tilstedeværelse af det fornødne ensartede datagrundlag om forbruget af plastposer i de enkelte medlemslande. Et sådant datagrundlag findes ikke endnu, og det giver derfor ikke mening allerede nu at lægge sig fast på en konkret reduktionsmålsætning.

Danmark vil i stedet arbejde for, at det fornødne vidensgrundlag etableres, og på den baggrund bede Kommissionen om at evaluere - og evt. fremsætte forslag om bindende reduktionsmål. Det er den rigtige rækkefølge at gøre tingene i.

I forhold til forhandlingerne med Europa Parlamentet lægger Regeringen derfor afgørende vægt på, at der ikke på nuværende tidspunkt fastsættes et obligatorisk reduktionsmål, som foreslået af Parlamentet.

Regeringen vil heller ikke kunne støtte parlamentets forslag om, at det skal være obligatorisk for butikkerne, at opkræve en pris for plastikbæreposer. Regeringen mener helt principielt, at medlemsstaterne skal have metodefrihed i forhold til, hvilke økonomiske styringsinstrumenter de ønsker at anvende.

Jeg vil holde udvalget orienteret om udfaldet af forhandlingerne med Europa Parlamentet.

Tak for ordet.